

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

697. An, & qualiter supposito & illæso hoc jure simultaneæ collationis, ea fieri nihilominus possit per unum, puta, per solum Episcopum, vel solum capitulum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

stis. de concess. præb. qui pro hac sententia allegari solent, non satis id probant) sed quòd ita sit inductum per interpretationem doctrinalem, quæ ubi ratione constat, & per Glossas & DD. communiter est recepta, facit jus, veniuntque appellatione juris communis, ut Bero. *cons.* 91. n. 1. l. 1.

5. Porro ratio hujus simultaneæ non tam constituenda est in summa connexionione, quam Episcopus habet cum Capitulo, ita ut unum cum eo Episcopus efficiat; natura autem ita comparatum sit, ut nulla actio, prout actio est motus, attribuat capiti sine corpore (petitur namque in hac ratione principium, seu quod est in questione, utrum nimirum in potestate conferendi canones ita connectant Episcopum & Capitulum, cum textus ille *c. novit. de his, que sunt à Præl.* connexionem hanc non faciat respectu potestatis conferendi, sed tantum respectu participationis, consilii, supposito, quòd bona & administratio eorum sit inter Episcopum & Capitulum discreta) quàm in eo, quòd præbendæ in ecclesia cathedrali præsumantur institutæ de bonis communibus Episcopi & Capituli. Unde si de hoc expresse liqueat, si præsumatur, videtur aequale jus utriusque competere. *Lott. loc. cit. à n. 11.* & hanc rationem ponit Abbas in *c. cum Ecclesia Vultur.* quam probavit Præpos. & Rota apud *Lott. n. 17.* Atque ex dicta ratione jam patet, maximum quoad hanc simultaneam collationem esse faciendum discrimen inter præbendalia beneficia ipsius Cathedralis (quo nomine non tantum reputantur Canonicatus, utpote necessariò habentes præbendam vel actu, vel in expectatione, sed etiam dignitates & personatus. *Lott. l. cit. n. 18.* ex Cujacio *rubr. de præb.*) & non præbendalia; ita ut non tantum Canonicatus & præbendæ illius, sed & dictæ dignitates spectent ad simultaneam illam collationem. *Lott. ibid. n. 19.* citans *Gl. in c. 1. d. 21. v. disponit.* & Rotam in *Barbastro Archipresb.* 18. Junii 1615. Non verò beneficia inferiora. *Lott. n. 20.* ex Abb. *ubi supra. n. 8.* Item quòd portiones & dimidia dignitates in Cathedrali, etsi propriè præbendæ non sint; cum præbendæ duntaxat dicatur, quæ est Canonici vel Dignitati connexa; quia tamen & hæ portiones constituuntur ex communibus redditibus ecclesiæ Cathedralis. spectant ad dictam simultaneam collationem. *Lott. num. 22. & 23.* citans eandem Rotæ *decis.* in qua plures aliæ ejusdem Rotæ decisiones allegantur.

Quæstio 697. An, & qualiter, supposito & ille hoc jure simultaneæ collationis, ea fieri possit, nihilominus per unum, puta, per solum Episcopum, vel solum Capitulum?

1. Respondeo primò: hoc fieri posse dividendo exercitium istius potestatis, seu juris conferendi simultanei, vel per turnum, vel per beneficiorum genera, ita ut Episcopus conferat unius, Capitulum alterius generis beneficia. *Lott. n. 29.* & sic praxis frequentius induxit turnariam divisionem per menses, vel hebdomadas aliæve tempora, ut unus uno, alter alio tempore in solidum ac pleno jure conferat; quod ipsum etiam discordiarum vitandarum gratià inductum est in ipsismet Capitulis inter Canonicos, dum collatio privativè spectat ad Capitulum. *Card. de Luca de benef. d. 1. n. 31. & 32. & d. 32.* Habebunturque in hoc casu omnes provisiones illæ tanquam simul-

tanæ, & conjunctim factæ; quia licet exercitium sit dividuum, non tamen est dividuum jus illud potestatis, sed in solidum cuilibet eorum competit, & ipsa ejus substantia penes omnes individua manet, divisò solum exercitio. *Corr. pr. benef. l. 3. c. 6. n. 72.* *Card. de Luca. loc. cit. n. 33.* *Lott. loc. cit. n. 30.* adjecto simili de pluribus fratribus dividendis inter se Comitatum; qui etsi separatim exerceant jurisdictionem in portione sibi competente, non tamen intelliguntur disjunctim quidquam agere respectu ipsius jurisdictionis. Atque ita dum per unum fit collatio, tunc per omnes fieri dicitur, eorumque Mandatarius seu Vicarius dicitur ille, qui tunc exercitium habet. *Card. de Luca. cit. n. 33.*

2. Respondeo secundò: adhuc locum esse juristi conferendi simultaneè, dum unus eorum confert, altero non contradicente (intellige, ut Garcias, intra semestre) quamvis enim actus sit simultaneus, est tamen in solidum penes utrumque, & sic dividuus respectu exercitii, proinde nihil est, quò minus fieri possit separatim. *Garc. p. 5. cap. 4. nu. 42.* citans *Mandol. in reg. 17. quæst. 14.* & plures Rotæ *decis.* *Lott. loc. cit. num. 22.* citans *Gonz. gl. 45. n. 52.* *Achill. decis. 4. de præb.* & approbatam dicens hanc sententiam per Rotam in *Tarracon. Sacristia* 19. Martii 1602. Unde ea collatione facta ab Episcopo vel Capitulo, altero non probante, nec contradicente, dicitur interim jus considerabile quæsitum taliter provisò, ita ut non valeat provisò Papæ alteri postea facta, non facta de eo mentione, & sit locus regulæ *de non tollendo jure quæstro.* *Garc. n. 44.* citans *Mandol. ad reg. 17. q. 14.* *Achill. decis. 267. n. 11.* Quòd si tamen fieret collatio per unum, tanquam de beneficio spectante ad suam collationem privativè ad alterum, actus foret nullus defectu potestatis, *Lott. n. 31.* De cætero, dum de hoc manifestè non constat, collationem taliter factam ab uno, id præsumendum non est; eò quòd ubicunque capi potest interpretatio mentis conservandi simultaneam; ea omnino capienda est, ut actus valeat: unde dum Episcopus confert solus non statim interpretabimur, eum voluisse facere collationem privativè ad Capitulum, sed potius eidem Capitulo præservare jus suum veluti implicitum actui traditionis possessionis, dum nimirum scit, actum hunc ad Capitulum de jure pertinere, neque aliter traditam possessionem cuiquam suffragari: & ex altera parte non ignorat, actum illum traditionis possessionis in eo, qui potest conferre, habere vim collationis, de quo infra. *Garc. n. 47.* *Lott. à nu. 33.* citans *c. si capitulo. de concess. præb. in 6.* *Callador. decis. 8. de causa possess. & prop. Ferret. cons. 220. num. 13.* & plures Rotæ *decis.* Nisi fortè Capitulum dedisset possessionem, dicens, se velle obedire mandatis. Quamvis & in hoc casu verius censeat *Garc. n. 48.* traditionem possessionis habere vim collationis. Subdit nihilominus *Lott. n. 36.* quòd, licet, ut dictum, ea mens conservandi simultaneam semper salvari possit in Episcopo, è conversò tamen difficile esse, eam salvare in Capitulo, dum hoc solum confert, nisi deatur causa aliqua non expectandi, ut Episcopus simul conferat, veluti dum abesset, non tam citò reversurus, ut in terminis Episcopi absentis, & de gentis in Curia censeat Rota in *Placentina Canonicatus.* 26. Febr. 1596.